

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Cristian Mariuțan și Maxim Manița

(art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), art. 152 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1217/2023

Nr. PIGD 1-22055770-01-Ira-27072023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP; Respingerea acțiunii civile este justificată dacă prejudiciul material a fost acoperit prin restituirea bunurilor sustrase. O pretenție privind prejudiciul moral formulată prima dată în apel nu poate fi examinată.

27 mai 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Ghenadie Comerzan

Instanța de apel: Ion Talpă, Svetlana Șleahțișki, Oxana Mironov

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Cristian Mariuțan și Maxim Manița,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Cristian Mariuțan și Maxim Manița s-au născut în anul 1995 și, respectiv, în anul 2000, în raionul Briceni. Ei a fost învinuiți în temeiul art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (furt). Cristian Mariuțan a mai fost învinuit în temeiul art. 152 alin. (1) Cod penal (vătămare intenționată medie a sănătății).

2. Cristian Mariuțan și Maxim Manița au fost apărați de avocații Serghei Culicov și Snejana Boguțchi.

3. La 18 noiembrie 2021, SRL „Valgor - Com” a formulat o acțiune civilă prin care a solicitat încasarea solidară, de la persoanele ce urmează a fi identificate de organul de urmărire penală, a prejudiciului material cauzat prin sustragere, în cuantum de 2.164.000 de lei.

4. La 11 aprilie 2022 din cauza inițială a fost disjunsă cauza de învinuire a lui Cristian Mariuțan și Maxim Manița în temeiul art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (sustragerea a 25 grile metalice). La 20 aprilie 2022, cauza disjunsă a fost transmisă în instanța de judecată. În faza judecării cauzei, la această cauză a fost conexasă o cauză penală inițiată în privința lui Mariuțan Cristian în temeiul art. 152 alin. (1) Cod penal.

5. Cauza a fost examinată în procedură simplificată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Cristian Mariuțan și Maxim Manița au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și eliberați de pedeapsa stabilită în legătură cu actul de amnistie. Cristian Mariuțan a fost recunoscut vinovat de comitere a infracțiunii stabilite de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Instanța a dispus restituirea către partea civilă a grilelor metalice, recunoscute în calitate de corpuri delictive și a respins acțiunea civilă integral.

6. La 06 martie 2023 sentința a fost contestată cu apel, în latura civilă de către SRL „Valgor-com”. Instanța a respins apelul și a menținut sentința.

7. La 26 iunie 2023, reprezentantul legal al părții vătămate, SRL „Valgor-Com”, Valeriu Gorobeț, a depus recurs prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea prejudiciului material și moral.

8. Urmărirea penală a fost finalizată la 11 aprilie 2022 și la 01 iunie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 22 aprilie 2022 – 16 februarie 2023. Instanța de apel a examinat cauza între 16 martie 2023 și 02 mai 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 27 iulie 2023.

ÎN FAPT

9. Cristian Mariuțan și Maxim Manița sunt învinuiți că, la 05 august 2021, în jurul orei 19:00, împreună cu o altă persoană, a cărei cauză a fost disjunsă, au sustras de pe teritoriul complexului de creștere a porcinelor al SRL „Valgor-Com” din raionul Briceni, 25 de grile de canalizare, fiecare evaluată la 2.000 de lei, cauzând un prejudiciu material de 50.000 de lei. Acțiunile acestora au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

10. Probele administrate, inclusiv procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșele fotografice din 05 august 2021 (f.d. 39-41 vol. I) și procesul-verbal de cercetare a obiectului din 19 ianuarie 2022 (f.d. 46-47 vol. I), demonstrează că inculpații au fost depistați la data de 05 august 2021 în posesia celor 25 de grile de canalizare. Grilele erau încărcate într-un automobil de model VAZ condus de unul dintre inculpați. La unele grile s-au constatat deteriorări vechi, nesemnificative, iar deteriorări recente nu au fost identificate în timpul cercetării.

11. Cauza penală a fost inițiată la 07 septembrie 2021 la sesizarea SRL „Valgor-Com”. Prin ordonanța din 18 noiembrie 2021, SRL „Valgor-Com” a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d. 71, 73, Vol. I). Prin ordonanța din 11 aprilie 2022 din cauza inițială, a fost disjunsă cauza penală în care Maxim Manița și Cristian Mariuțan sunt acuzați de comiterea infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (f.d. 1).

12. La 18 noiembrie 2021, la faza de urmărire penală SRL „Valgor - Com” a formulat o acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea solidară de la persoanele ce urmează a fi identificate de organul de urmărire penală, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în cuantum de 2. 164. 000 de lei (f.d. 74 vol. I).

13. Prin ordonanța din 19 ianuarie 2022, cele 25 de grile de canalizare au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive, urmând a fi păstrate în camera corpurilor delictive a IP Briceni (f.d.48, vol. I).

14. În fața instanței de judecată reprezentantul părții vătămate SRL „Valgor-Com”, Valeriu Gorobeț, a explicat că de fapt au fost sustrate 1.400 de grile, valoarea cărora este de 2. 400.000 de lei. În declarațiile sale acesta a indicat că are și pretenții de ordin moral în mărime de 100.000 de lei (f.d. 228, vol. I). Până la finele cercetării judecătorești, acțiunea civilă nu a fost modificată sau concretizată de către reprezentanții SRL „Valgor-Com”.

15. La 29 septembrie 2022, Maxim Manița și Cristian Mariuțan au depus cereri autentice prin care au indicat că recunosc faptele indicate în rechizitoriu și probele administrate la etapa urmăririi penale. Aceștia au solicitat examinarea

cauzei în procedura simplificată stabilită de art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și aplicarea legii cu privire la amnistie în raport cu ei.

16. La 16 februarie 2023, prin [sentința Judecătorei Edineț, sediul Briceni](#), Cristian Mariuțan și Maxim Manița au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și condamnați la câte 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Condamnații au fost liberați de pedeapsă în legătură cu aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 cu privire la amnistie. Cristian Mariuțan a fost recunoscut vinovat de comiterea, în alte circumstanțe decât cele care prezintă interes pentru prezenta speță, a infracțiunii stabilite de art. 152 alin. (1) Cod penal și condamnat la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Instanța a soluționat soarta corpurilor delictive, dispunând, restituirea celor 25 de grile metalice proprietarului SRL „Valgor-Com”.

17. Instanța a respins acțiunea civilă, motivând că bunurile sustrase de inculpați au fost recunoscute ca corpuri delictive și urmează a fi restituite părții vătămate. Instanța a subliniat că la sesizările SRL „Valgor-Com” au fost intentate mai multe cauze penale pentru fapte similare, iar prejudiciul de 2.164.000 de lei reprezintă valoarea totală a bunurilor sustrase. În prezenta cauză au fost investigate doar faptele privind sustragerea celor 25 de grile metalice, în timp ce prejudiciul legat de celelalte bunuri face obiectul altor dosare penale.

18. La 06 martie 2023, reprezentantul SRL „Valgor-Com”, Valeriu Gorobeț a depus apel. El a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună încasarea prejudiciului material și moral în cuantum de 50 000 lei și respectiv 10.000 de lei, cauzat prin sustragerea grilelor de canalizare. El a susținut că inculpații au comis repetate acte de sustragere, depășind valoarea celor 25 grile metalice, iar grilele depistate au fost deteriorate prin tăiere, ceea ce împiedică utilizarea lor și justifică încasarea prejudiciului integral. Apelantul a solicitat audierea unor martori pentru a susține existența unui prejudiciu mai mare, participarea mai multor persoane și repetarea faptelor.

19. La 02 mai 2025, în fața instanței de apel, reprezentantul SRL „Valgor-Com” a recunoscut că cele 25 de grile metalice, calificate drept corpuri delictive, sunt intacte și nu a prezentat probe suplimentare care să susțină un prejudiciu mai mare.

20. La 02 mai 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul și a menținut sentința. Instanța de apel a notat că fapta cercetată vizează doar sustragerea a 25 de grile metalice, prejudiciul stabilit fiind de 50.000 de lei. Grilele au fost recunoscute corpuri delictive și restituite părții civile, ceea ce exclude existența unui prejudiciu material reparabil. Instanța de apel a fost solidară cu instanța de fond în partea respingerii acțiunii civile, deoarece depășea limitele învinuirii, iar existența unui prejudiciu mai mare nu a fost dovedită. Decizia motivată a fost pronunțată la 30 mai 2023.

21. La 26 iunie 2023, reprezentantul legal al părții vătămate SRL „Valgor-Com”, Valeriu Gorobeț, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei în partea acțiunii civile cu încasarea de la condamnați a prejudiciului material de 50.000 de lei și prejudiciul moral în mărime de 10.000 de lei. În recurs sunt reiterate argumentele din cererea de apel. Recurentul invocă sustragerea multiplă a unor bunuri de către aceeași inculpați și cauzarea unui prejudiciu material mai sporit, diminuarea intenționată a prejudiciului material și moral de către instanțele inferioare, deteriorarea grilelor prin tăiere și insuficiența reparării prejudiciului prin măsura restituirii acestora, precum și lipsa motivării respingerii pretenției referitoare la prejudiciul moral.

22. La 27 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 16 mai 2025, procurorul Sergiu Crijanovschi a depus referință și a solicitat ca recursul să fie admis în partea prejudiciului moral, iar în partea prejudiciului material, să fie declarat inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Partea relevantă a art. 219 Cod de procedură penală este următoarea:

”(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

(2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală;

2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate;

3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală;

4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale”.

24. Partea relevantă a art. 220 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(...)

(3) Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.”

25. Partea relevantă a art. 221 Cod de procedură penală este următoarea:

”(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

(2) Acțiunea civilă se intentează față de bănuț, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

(3) În cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile.

(4) Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice.

(5) Persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile. Dacă acțiunea civilă intentată la instanța civilă a fost respinsă, reclamantul nu are dreptul de a intenta aceeași acțiune în cadrul procesului penal. Dacă acțiunea civilă a fost respinsă în cadrul procesului penal, reclamantul nu are dreptul să intenteze aceeași acțiune în ordinea procedurii civile.”

26. Articolul 387 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

27. Cererea de recurs a fost depusă pînă la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

28. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

29. Articolul 1998 alin. (1) Cod Civil prevede că:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

31. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

32. Recurentul, în recursul său, contestă modul în care instanțele de judecată au soluționat acțiunea sa civilă. Acesta susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, aspect care s-ar încadra în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

33. Pentru înțelegerea mai facilă a argumentelor sale, completul a separat raționamentele, în funcție de pretențiile pe care recurentul invocă că nu i-ar fi fost soluționate corespunzător.

Cu referire la prejudiciul material

34. În recurs, SRL „Valgor-Com” pretinde existența unui prejudiciu material mai mare, determinat de alte sustrageri comise de inculpați precum și lipsa compensării prejudiciului prin restituirea grilelor recunoscute drept corp delict.

35. Completul reține că obiectul acțiunii civile intentate în cadrul procesului penal este în legătură indisolubilă cu obiectul cauzei penale (fapta investigată). Regula respectivă se desprinde din sensul normei de la art. 219 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală. În rezultatul disjungerii, (a se vedea para. 11) obiectul prezentei cauze este constituit din acuzația de sustragere a 25 grile metalice la 05 august 2021. La examinarea acestei cauze, instanțele nu sunt autorizate să verifice, sau să constate alte fapte decât cele specificate în rechizitoriu. Completul de judecată subliniază că raționamentele primei instanțe (a se vedea para. 17) și a instanței de apel (a se vedea para. 20) referitor la faptul că pretenția de 2.164.000 de lei nu poate fi admisă în partea în care aceasta depășește obiectul cauzei penale sunt legale. Prin urmare, în această parte argumentul recurentului este vădit neîntemeiat.

36. Completul observă că nici o probă administrată la dosar nu confirmă versiunea recurentului că cele 25 de grile metalice recunoscute în calitate de corpuri delictive ar fi fost deteriorate prin tăiere. Informațiile din dosar relevă că unele grile metalice găsite asupra inculpaților prezentau deteriorări vechi,

nesemnificative, iar deteriorări recente nu au fost constatate în timpul cercetării obiectelor (a se vedea para. 10). În ședința instanței de apel, reprezentantul SRL „Valgor-Com” SRL a recunoscut expres că grilele, calificate drept corpuri delictive, sunt intacte (a se vedea para. 19). Argumentul recurentului referitor la deteriorarea prin tăiere a grilelor (corpuri delictive) nu este justificat.

37. Completul notează că una din regulile instituite de art. 1998 alin. (1) Cod civil este restituirea prejudiciului real cauzat. Instanța de fond (a se vedea para. 17), cât și cea de apel (a se vedea para. 20) au respins acțiunea civilă cu privire la repararea prejudiciului material, motivînd că prejudiciul a fost integral compensat prin restituirea a celor 25 grile metalice. Completul reține că lipsa probei deteriorării grilelor și recunoașterea acestora ca întregi de către reprezentantul părții civile în apel susțin temeinicia soluției adoptate, în conformitate cu prevederile art. 1998 Cod Civil. În consecință, și sub acest aspect, argumentul recurentului se dovedește vădit neîntemeiat.

Cu referire la prejudiciul moral

38. Completul de judecată reiterează că cererea de chemare în judecată formulată la 18 noiembrie 2021 de SRL ”Valgor - Com” conține o singură pretenție referitoare la încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune (a se vedea pct. 12). Careva pretenție cu privire la încasarea prejudiciului moral, aceasta nu conține. În motivarea cererii nu se conțin argumente, sau referiri la careva probe, în măsură să indice asupra unor daune aduse imaginii sau reputației persoanei juridice. Deși în momentul audierii sale în fața instanței de fond, reprezentantul SRL „Valgor - Com” a indicat că are pretenții de ordin moral în mărime de 100.000 de lei, pînă la finele cercetării judecătorești, acțiunea civilă nu a fost concretizată sau completată cu o pretenție de ordin moral. SRL „Valgor-Com” abea în apel a invocat existența unei pretenții de ordin moral în cuantum de 10. 000 de lei.

39. Completul notează că, conform art. 220 Cod de procedură penală, acțiunea civilă se examinează potrivit Codului de procedură penală, însă normele procedurii civile se aplică în mod complementar în măsura în care nu contravin principiilor procesului penal. Conform art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în apel nu poate fi schimbată calitatea procesuală a părților, obiectul acțiunii, sau înaintate pretenții noi. Având în vedere această normă, care nu contravine principiilor procesului penal, în instanța de apel nu putea fi solicitată pentru prima dată încasarea prejudiciului moral.

40. Din esența normelor de la art. 58 alin. (3) pct. 6), 219 alin. (1) și 221 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, reiese că depunerea cererii de chemare în judecată și intentarea acțiunii civile în cadrul procesului penal, este un drept și o prerogativă a victimei. Cu excepția unor victime deosebit de vulnerabile (art. 58 alin. (4) pct. 4) Cod de procedură penală), instanța de judecată nu este autorizată, să treacă peste principiul disponibilității și să încaseze prejudicii, în lipsa unei pretenții menționate expres în cererea de chemare în judecată formulată de victimă

sau de reprezentantul acesteia. Simpla afirmație a reprezentantului SRL „Valgor - Com” în ședință de judecată, precum că are pretenții de ordin moral în cuantum de 100.000 de lei, nu echivalează cu o cerere de concretizare sau de completare a acțiunii civile. Regulile stabilite în acest sens de art. 221 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală sunt clare.

41. Prin urmare, argumentul recurentului precum că instanțele inferioare nu i-ar fi soluționat corect pretenția de ordin moral este nefondat, în condițiile în care acesta, în termenul stabilit de art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, nici nu a formulat în mod corespunzător o astfel de pretenție și nici nu a prezentat argumente și probe care să ateste că prin faptele inculpaților ar fi fost cauzate daune imaginii sau reputației persoane juridice, care ar putea fi compensate doar prin echivalent bănesc.

42. Completul reține că în asemenea condiții, pornind de la regula stabilită de art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, SRL „Valgor - Com” nu este decăzut din dreptul de a solicita un asemenea prejudiciu de la inculpați în fața instanțelor civile.

43. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul SRL „Valgor-Com” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 mai 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru